E. Primakov
NL:n tiedeakatemian
kirjeenvaihtajajäsen

I S R A E L

V A S T A A N

A R A B I M A A T

Arabikansojen ystävyysseura
Bulevardi 13 A 9 00120 Helsinki 12
puh. 640223

ISRAEL VASTAAN ARABIVALTIOT

E. PRIMAKOV
NL:n tiedeakatemian kirjeen-
vaihtajajäsen

"Lähi-idässä ei nyt ole sotaa. Mutta siellä ei ole myöskään rauhaa, semminkinkään levollisuutta", todetaan NKP:n keskuskomitean selostuksessa NKP:n 25. edustajakokoukselle. "Kuka rohkenee mennä takuuseen, etteivät sotatoimien liekit leimahda uudestaan? Tällainen vaara tulee säilymään niin kauan kuin Israelin armeijat ovat miehitetyillä alueilla. Se tulee säilymään niin kauan kun sadat tuhannet kotikonnuiltaan karkoitetut palestiinalaiset ovat vailla laillisia oikeuksiaan ja elävät toivottomissa oloissa, ja Palestiinan arabikansalta on riistetty mahdollisuus muodostaa oma kansallinen valtio. Kestävä rauha lähi-idässä vaatii myös, että turvataan alueen kaikkien valtioiden turvallisuus, niiden oikeus itsenäiseen olemassaoloon ja kehitykseen."

Nämä sanat osoittavat tiivistetysti lähi-idän konfliktin syyt ja myös ratkaisun suunnan. Historiallisesti lähi-idän konflikti syntyi sen tuloksena, kun Israel hääti alkuperäisen Palestiinan arabiväestön kodeistaan. Välittömämmin eräs konfliktin avainkysymyksistä on kuitenkin epäilemättä Israelin agressiivinen politiikka arabinaapureitaan vastaan, tavoitteena väkivalloin hankitut aluelaajennukset ja edistyksellisten arabihallitusten kumoaminen tai neutralisointi.

Sionistijohtajat loivat Israelin nykypolitiikan peruskuviot ensimmäisen maailmansodan aikana englantilaisten aktiivisella tuella. Ns. Balfourin Julistus, joka julkistettiin Lontoossa

2. marraskuuta 1917, julisti Englannin hallituksen aikomukseksi perustaa "juutalaisten kansallinen koti" Palestiinaan. Lontoolle tämän päämäärän sanelu sodanaikainen välttämättömyys, erityisesti halu taata juutalaisten osanotto sotaan Liittoutuneitten puolella.

Sionistijohtajat yrittivät käyttää Balfourin Julistusta hyväkseen juutalaisten tunkeutumisessa Palestiinaan ja sen asuttamisessa juutalaisten toimesta. He ajattelivat, että vallitsevissa olosuhteissa paras status maille, joihin juutalaiset esittivät vaatimuksensa, oli englantilainen suojelualue. Vastaavasti he näkivät välttämättömäksi laajentaa englantilaista valvontaa niin laajalle alueelle kuin mahdollista. Sionistisen liikkeen ääriainekset kuitenkin, kehoittivat aseelliseen taisteluun niin arabeja kuin brittejä vastaan ja saarnasivat rajoittamatonta maahanmuuttoa, joka V. Jabotinskyn, erään heidän johtajansa sanojen mukaan "oli muodostava lopullisen askeleen koko Palestiinan ja Transjordanian muuttamiseksi ... juutalaisvaltioksi." 1)

Vuonna 1947 YK:n yleiskokous päätti, että Palestiinan alueelle muodostetaan kaksi valtiota - toinen juutalainen ja toinen arabivaltio; myös niiden rajat määriteltiin. Sionistijohtajat käyttivät ajanjaksoa YK:n yleiskokouksen päätöksenteon ja toukokuussa 1948 tapahtuneen Israelin valtion julistamisen välillä laajentaakseen perustettavan valtion alueita. Aseistetut Israelin yksiköt miehittivät lukuisia arabikyliä ja Jaffan ja Akkon kaupungit, jotka sijaitsivat YK:n päätöksessä arabivaltion alueella. Jerusalemin kansainväliselle vyöhykkeelle tehtiin joukko aseellisia hyökkäyksiä. "Kansainvälisen vyöhykkeen" arabien pelottamiseksi ja heidän poisajamisekseen syntymäalueiltaan toteutettiin 9.huhtikuuta 1948 Deir Jassinin kylän asukkaiden joukkomurha. Kaksikymmentä päivää myöhemmin sionistijoukot valtasivat Katamonin arabikorttelin Jerusalemissa.

12. toukokuuta 1948, kaksi päivää ennen brittiläisen mandaatin päättymistä ja kolme päivää ennen Israelin valtion julis-

tamista, Maailman Sionistijärjestö WZO kävi keskustelun Israelin "Itsenäisyysjulistuksesta". Keskustelussa syntyi erimielisyyksiä siitä, josko Israelin valtion ensimmäisen asiakirjan tulisi sisältää määrittely sen rajoista vai ei, kysymys johon kiinnitettiin erityistä huomiota kokoukseen osaaottaneen Ben Gurionin mukaan. Ben Gurionin esittämä kanta, ettei rajoja pitäisi määritellä, vei voiton. "Mikään ei velvoita meitä mainitsemaan niitä. Kansakunnan , joka julistaa itsenäisyytensä ei tarvitse määritellä rajojaan. Meidän ei pidä sanoa niistä mitään koska emme tiedä miksi ne muodostuvat", hän kirjoitti.[2)]

Tuloksena ensimmäisestä Palestiinan sodasta vv. 1948-49 Israelin alue laajeni huomattavasti, mutta ei niin paljoa kuin sen hallitsijat pitivät toivottavana. Siten Israel järjesti sotilasretken kenraali Allonin johdolla etelä-Negebiin ja Aqaban lahdelle v.1949 vain vähän Egyptin kanssa solmitun tulitauon jälkeen. Israelin stama Eilat perustettiin miehitetyn Um Rashrashin arabikylän paikalle ja vuotta myöhemmin Israel miehitti Bir Quattarin, joka sijaitsi demilitarisoidun vyöhykkeen rajalla. Vuonna 1955 tuli sama demilitarisoidulla vyöhykkeellä sijaitsevan El-Aujan kohtaloksi. Elokuun 21.päivänä 1956 Israelin edustajat kävelivät ulos tulitaukoa valvovasta sekakomissiosta, jonka päämaja sijaitsi El-Aujassa. Kaksi kuukautta myöhemmin Israelin joukot keskitettiin Gazaan, Bersheban ja El-Aujan alueelle, joka muodosti iskukärjen tunkeutumiselle Siinaihin elokuun 29.päivänä 1956.

Kuten tunnetaan pakotti maailman yleisen mielipiteen painostus ja monien valtioiden ottama päättävä asenne Israelin vetäytymään Siinain niemimaalta vuoden 1957 aikana. Tämä ei kuitenkaan merkinnyt, kuten myöhemmät tapahtumat osoittivat, että Israel olisi luopunut alueellisista kunnianhimoistaan.

Alueellista laajentamista toteutettiin tunnuksella Israelin "historiallisten maitten vapauttaminen" ja "turvallisten rajojen luominen". Näin tapahtui Israelin hyökätessä Egyptiä

vastaan kesäkuussa 1967, jolloin Tel-Aviv käytti maksimaalisesti hyväkseen palestiinalaisjohtajien vastuuttomia lausuntoja ja Egyptin joukkojen keskitystä Siinaihin, joka aiheutui Israelin uhrauksista Syyriaa vastaan, mutta jonka Tel-Aviv nokkelasti esitteli esinäytöksenä Egyptin "uhkaamalle" Israelin "miehitykselle".

"Kuuden päivän sodan" jälkeen Israelin johtajat alkoivat avoimesti puhua aikomuksestaan "olla palauttamatta" arabeille Golanin kukkuloita, Sharm-el-Sheikiä ja Gazan vyöhykettä samalla, kun Knesset päätti virallisesti itä-Jerusalemin liittämisestä Israeliin.

Alueellisen laajentumisen ajatusta levitetään laajasti Israelissa. Tähän propagandakampanjaan sisältyy "turvallisten rajojen" näennäisteoria, raamatulliset lainaukset osoittamaan Israelin "oikeutta" eri arabialueisiin ja "historialliset rinnastukset", jotka väittävät, että oli sodan luonne mikä hyvänsä, voittajat aina saavuttavat tiettyjä "oikeuksia" kaapattuihin alueisiin. Tällaisilla sepustuksilla on ollut tietty vetovoima useimpiin israelilaisiin. Mielipidetutkimukset, jotka suoritettiin Israelissa 1960-luvun loppupuolella ja 1970-luvun alkupuolella paljastavat, että useimmat haastatelluista samalla kun kannattivat rauhanomaista ratkaisua arabien kanssa, vaativat vallattujen alueitten liittämistä Israeliin.

Tilanne muuttui jonkinverran v.1973 lokakuun sodan jälkeen, joka oli vakava shokki israelilaisille: mielipidetutkimus marraskuun alussa vuonna 1973 paljasti, että vain 10 % israelilaisista vastusti kaikkea vetäytymistä miehitetyiltä alueilta, 36 % oli samaa mieltä osan alueista palauttamisesta ja vähän yli puolet (54 %) kannatti "huomattavien osien" palauttamista.

Lokakuun 1973 tapahtumat lisäsivät jakautumista Israelin yhteiskunnassa sodan ja rauhan kysymyksessä. Israelin kommunistit käyvät rohkeata taistelua kansansa aitojen eikä kuviteltu-

jen etujen puolesta. He vastustavat päättävästi Tel-Avivin aluelaajentumislinjaa ja vaativat rauhanomaista ja oikeudenmukaista ratkaisua lähi-itään. Militarismin vastaiset mielialat ovat lisääntyneet myös eräissä liberaaleissa piireissä ja valtaapitävän puolueen sisällä on syntynyt ryhmä, joka on eri mieltä johdon aluelaajentumislinjan kanssa.

Huolimatta eroista Israelin yleisessä mielipiteessä ovat laajat kansanjoukot kuitenkin yhä niiden kliseitten uhreja, joita maan hallitsevien piirien johtama ja toteuttama shovinistinen propaganda syytää. Tämän propagandan avainosan muodostaa väite, että arabit voidaan pakottaa rauhaan luovuttamatta alueita, jotka vallattiin kesäkuussa 1967.

Siten ei olekaan ihme, että Nasser ja muut arabijohtajat vakuuttuivat v.1967 jälkeen, ettei konfliktin ratkaisemiseksi ole muuta mahdollisuutta kuin pakottaa Israel vetäytymään miehitetyiltä alueilta. Tämä psykologinen stereotypia (mitä mieltä sitten ollaankin sen pitävyydestä) syntyi objektiivisena seurauksena Israelin johtavien piirien vuosikausia harjoittamasta agressiivisesta linjasta.

Siten objektiivinen analyysi eräistä Israelin ja sen arabinaapurien välisen vastakkainasettelun aiheuttajista osoittaa, että niin kauan kuin Israel jatkaa alueellisen laajentamisen politiikkaansa ja sen joukot pysyvät miehitetyillä alueilla, konflikti Israelin ja arabimaiden välillä kasvaa eikä mikään kestävä poliittinen ratkaisu ole mahdollinen. Toisaalta rauhanomainen ratkaisu saattaisi, ensimmäistä kertaa alueen historiassa, johtaa Israelin arabimaiden vastaisten rajojen tunnustamiseen ja takaamiseen luoden siten perustaltaan uuden tilanteen, joka ehkäisisi sekä Israelin ekspansionismin kasvun ja arabien sen valtiollista olemassaoloa koskevien uhkausten toteuttamisen.

Alueelisen laajentamisen lisäksi Israelin konflikti arabimaiden kanssa juontaa sen avoimesta vihamielisyydestä alueen kansallista vapautusliikettä ja siten myös edistyksellisiä

arabihallituksia vastaan, jotka ovat tulleet valtaan tämän liikkeen voittojen tuloksena.

Sellaisten sisäisten muutosten aikaansaaminen arabimaissa, jotka olisivat "suosiollisia Israelin politiikalle", muodostaa Israelin sotilaspoliittisen opin jatkuvan kohteen. Lukuisat Israelin johtajat eivät ole välittäneet peitellä tätä. Israelille "oppi toimenpiteiden jatkuvasta virrasta"[3], he esittävät, merkitsee aseellisia hyökkäysretkiä arabialueille ei vain uhan alla vaan myös kun Israelin kannalta "kysymys on ehdottomasti uhkaavasta status quon muutoksesta naapuri-(arabi) maassa" ja "tavoitteena on ojentaa apua avoimille tai peitetyille liittolaisille ... yhdessä tai toisessa arabimaassa"[4]. Todettakoon, että tätä linjaa toteutetaan nykyisessä Libanonin kriisissä. Israelin johtajat ovat suoraan julistaneet, etteivät he pidättäydy siirtymisestä aseelliseen sekaantumiseen jos tapahtumat Libanonissa saavat käänteen, joka on "epäedullinen" Israelille, ts. jos kansalliset isänmaalliset voimat saavuttavat yliotteen.

Israel ei enää salaa sen aktiivista osallisuutta Libanonin kriisissä. Israelin vartioveneet tekevät rosvohyökkäyksiä Libanonin rannikolle ja valtaavat aseita, jotka on tarkoitettu vasemmistolaisille ja palestiinalaisille joukoille. Samanaikaisesti Israel toimii oikeisto-kristittyjen joukkojen asehankkijana. Israelin armeijan yksiköt tunkeutuvat etelä-Libanonin alueelle.

Libanonin verenvuodatus on seuraus lähi-idän ratkaisemattomasta tilanteesta.

Vain Israelin hallitsevat piirit ja heidän suojelijansa hyötyvät verenvuodatuksesta Libanonissa. Imperialismin vastaisten voimien epäyhtenäisyys ja frustraatio, kuluttavan sisäisen kamppailun ja keskinäisen avoimen konfliktin tuloksena, ovat irrottaneet arabeja taistelusta Israelin v.1967 agression seurausten poistamiseksi ja luoneet monia mahdollisuuksia lännelle ja Tel-Aviville tyrkyttää arabeille osaratkaisuja

arabit-Israel konfliktissa ja Israelin arabi-alueiden miehityksen jatkumiselle. Kriisi voidaan ratkaista rauhan ja Libanonin itsenäisyyden ja alueellisen yhtenäisyyden pohjalta vain kun kaikki ulkopuolinen sekaantuminen on poistettu.

Laajalti ollaan sitä mieltä, että Israelin vihamielisyyttä edistyksellisiä hallituksia vastaan, erityisesti niitä, jotka ovat julistaneet päämääräkseen sosialismin, innoittavat "pragmaattiset pohdinnat". Tiedetään, että edistykselliset arabihallitukset ovat dynaamisempia kuin konservatiiviset: ne pyrkivät voittamaan teollisen, tieteellisen ja teknologisen jälkeenjääneisyyden, ne ovat vähemmän alttiita USA:n ja muiden Israelin liittolaisten vaikutukselle ja toimivat taantumuksellisia arabihallituksia aktiivisemmin arabiyhtenäisyyden puolesta, jolle ne antavat imperialisminvastaisen sysäyksen.

Poliittisen pragmatismin ohella, joka on olemassa, Israelin kieltäytyminen "mukautumasta" edistyksellisten arabihallitusten olemassaoloon perustuu kuitenkin myös ideologisiin syihin ja sillä on syvät juurensa sionismin nationalistisessa ja shovinistisessa luonteessa.

"Sionistit olivat kyvyttömiä ymmärtämään ja selittämään realistisesti arabinationalismia. Jopa sofistikoidummat sionisti-ideologit olivat tavallisesti taipuvia kieltämään, että arabeilla olisi ollut kyky kehittää kansallinen tietoisuus", kirjoitti W. Laqueur.[5)] Sionismi ei ole lakannut olemasta juutalaisen suurporvariston nationalistinen ideologia ja politiikka, vaikka se onkin vetänyt vaikutuspiiriinsä suhteellisen laajan osan juutalaista yhteisiöä.

On todettava, että sionistijohtajat suuresti liioittelevat sionistisen ideologian vaikutuksen todellista laajuutta juutalaisten keskuudessa monessa maassa. Ensinnäkin, alle viidennes maailman juutalaisväestöstä on saatu houkutelluksi

Israeliin sionistisilla tunnuslauseilla. Siten vain noin 40.000 USA:n 6,5 miljoonasta juutalaisesta on siirtynyt Palestiinaan ja myöhemmin Israeliin.

Toiseksi, sionismin vaikutuksen leviäminen oli seurausta ei sen vetovoimaisuudesta laajojen kansanjoukkojen keskuudessa vaan historiallisesta tilanteesta, josta sionistiset johtajat kykenivät hyötymään. Ilman fasistien raivoisaa antisemitismia, pogromeja ja natsien toimeenpanemia miljoonien juutalaisten joukkomurhia toisen maailmansodan aikana sionismilla olisi ollut hyvin vähän propagandistista ja poliittista menestystä.

Lopuksi historiallisesta perspektiivistä on sionismi tuomittu kuten mikä tahansa porvarillinen shovinistinen suunta, sen kohtalot liittyvät kapitalismin, maailman viimeiseen riistorakennelman, kohtaloon.

Sionismi on tuomittu myös kasvavien vastavaikutusten takia, jotka jo nyt vastustavat sitä Israelissa ja juutalaisten keskuudessa muissa maissa. Sionismin nationalistinen ja shovinistinen ideologia saa vastaansa kommunistit marxilaisen internationalismin johtamana. On myös muita sionismia vastustavia suuntauksia. Yksi on oppi Israelin assimiloitumisesta (sulautumisesta) lähi-idän ympäristöön irrottautumalla sionistisesta ideologiasta (linja, jota edustaa Uri Avneryn ryhmä Israelissa) ja lukuisat järjestöt lukuisissa maissa, jotka vastustavat iskulausetta "juutalaisten kokoaminen Palestiinaan" ja ajavat juutalaisen väestön assimiloimista. Kaikki tämä osoittaa, ettei pidä samaistaa sionismiin tukeutuvien ihmisten määrää Israelin asukasmäärään tai juutalaisten määrää muissa maissa.

Usein esitetään, että sionismi on sorretun kansan nationalismia. Tämä näkökanta ei ole todenperäinen eikä paljasta sionismin ideologian ja politiikan olemusta.

Kuten Lenin kirjoitti teoksessa "Kansakunnan itsemääräämisoikeudesta":"Jokaisessa sorretun kansakunnan porvarillisessa nationalismissa on yleisdemokraattinen sisältö sortoa vastaan, ja juuri tätä sisältöä me ehdottomasti kannatamme!"[6] Samanaikaisesti Lenin korosti, että kaikki nationalismi pitää sisällään taantumuksellisen elementin ja sanoi, että "kaikkinainen shovinismi ja nationalismi saa leppymättömän vihollisen" marxilaisista.[7]

Täten voidaan haivaita, että sorretun kansakunnan nationalismissa on kaksi aspektia, edistyksellinen ja taantumuksellinen. Riippuen historiallisista olosuhteista toinen tai toinen voi olla päällimmäisenä, kuitenkin molemmat ovat olemassa sorretun kansakunnan nationalismissa.

Kriteeri, jota sionistit ja vastaavasti Israelin johtajat ovat käyttäneet arvioidessaan suhteitaan eri poliittisiin ryhmiin tai valtioihin ei ole ollut missään tekemisissä usein julistetun iskulauseen kanssa anti-semitismin voittamisesta, joka myönnettäköön on yksi kapitalismin likaisimmista tuotteista. Sionisti-johtajien käyttäessä juutalaisvastaisen diskriminaation vastustamisen iskulauseita ovat heitä aina ohjanneet taktiset päätelmät ja omanvoiton pyynti. Sympatioissaan, tai mikä vielä tärkeämpää, suhtautumisessaan kysymykseen liittolaisista ja vihollisista heitä on aina ohjannut tämä tai tuon hallituksen ottama kanta muka luokkien yläpuolella oleviin sionistisiin aatteisiin sekä asenne Israelin laajentumishaluisiin suunnitelmiin eikä se, mitenkä tämä tai tuo hallitus on suhtautunut oman maansa juutalaisiin.

Lienee tarpeetonta todeta, ettei sionismi voi esittää ansiokseen "sorretun kansakunnan nationalismin" piirteitä, kun siitä tuli Israelia hallitsevien juutalaisen suurporvariston ideologia. Sen shovinistinen luonne on tullut selvästi esiin sionismin suurvalta-asenteessa arabiväestöä kohtaan.

Toisen maailmansodan aikana eivät sionisti-johtajat ja heidän liikkeensä ottaneet aktiivisesti osaa taisteluun natsismia

vastaan. Historia ei tunne yhtään tapausta, jossa sionismi olisi mobilisoinut joukkoja aseelliseen taisteluun saksalaista fasismia vastaan. Kuitenkin sionisteilla oli aseistettuja yksiköitä, joita he olisivat voineet käyttää Hitleriä ja tämän liittolaisia vastaan. He eivät kuitenkaan valinneet tätä tietä. Enemmänkin - esimerkiksi ns. Tähti-joukot saarnasivat liittoa fasistien kanssa Englantia vastaan, joka ryhtyi vastustamaan rajoittamatonta juutalaisten siirtolaisuutta Palestiinaan 1930-luvun lopulla.

Toisen maailmansodan jälkeen eivät sionisti-johtajat ole kertaakaan esittäneet haastetta imperialismille. Päinvastoin he ovat yleensä kuuluneet USA:n ja muiden imperialististen valtioiden kaikkein agressiivisimpien tekojen aktiivisiin puolustajiin.

Määrätyissä tilanteissa sionistisessa liikkeessä on esiintynyt ryhmiä, jotka ovat omaksuneet anti-imperialistisia kantoja. Mutta nämä ryhmät ovat väistämättä ja täysin johdonmukaisesti katkaisseet välinsä sionismin kanssa ja jatkaneet kehitystään sen ulkopuolella ja mikä tärkeintä, sitä vastaan.

Poliittisesti ja ideologisesti sionismi on arabikansallisten voimien vihollinen, jotka ovat nousseet vapautuakseen imperialismin ylivallasta. Havahduttava esimerkki tästä on Israelin politiikka Nasserin Egyptiä vastaan.

Kuningas Farukin kukistamisen jälkeen vuonna 1952 uuden valtion johtajat tarvitsivat rauhallisuutta aselepolinjalla Israelia vastaan hoitaakseen itselleen asettamansa tehtävät, ts. Englannin sotilastukikohtien poistamisen Egyptistä ja maareformin toteuttamisen. Yhteenotto Israelin kanssa oli hyvin lähellä pohjaa Nasserin tavoitelistassa. Tämän johtopäätöksen teki mm. Miles Copeland, tärkeä USA:n tiedustelupalvelun agentti, joka tapasi useita kertoja Nasserin toimiessaan USA:n suurlähetystössä Kairossa. Copeland todistaa, että Nasser piti upseerieliittiä, muita arabeja, englantilaisia ja israelilaisia, tässä järjestyksessä, vihollisinaan,

joita vastaan hänen hallituksensa tuli taistella.

K. Panikkar, Intian Kairon suurlähettiläs, joka oli läheisissä kosketuksissa Jawaharlar Nehrun, Nasserin ja Israelin silloisen pääministeri Moshe Sharettin kanssa, suunnitteli järjestävänsä tapaamisen Nasserin ja Sharettin kesken "vallankumouksellisten upseerin" tultua valtaan. Keskustelut tapaamisesta jatkuivat aina kevääseen 1955, jolloin Israelin hyökkäys Gazaan teki suunnitelman tyhjäksi.

Samalla kun Sharetti pitäytyi sionistijohdon yleisstrategiaan hänellä oli joitain taktisia erimielisyyksiä Ben Gurionin kanssa, joka tunnettiin jyrkistä asenteistaan. Kun Sharettista tuli pääministeri vuoden 1954 alussa, monet uskoivat, että hän oli eri mieltä arabivastaisesta äärimmäissuunnasta Israelin politiikassa. Varsin pian kävi kuitenkin selväksi, ettei Sharett suinkaan määrännyt säveltä Israelin johdon linjasta. Antaessaan pääministerin paikan Sharettille Ben Gurion jätti kaksi "haukkaa" avainasemiin: Moshe Dayanin yleisesikunnan päälliköksi ja Lavonin puolustusministeriksi. Täten taattiin jatkuvuus Ben Gurionin kovalle linjalle arabeja vastaan. Eräs osoitus tästä linjasta oli poliittiseen skandaaliin johtanut operaatio, joka tunnetaan nimellä "Lavonin juttu".

Vuonna 1954 Israelin Egyptissä toimivat salaiset asiamiehet saivat ohjeet pommien räjäyttämisestä USA:n ja Englannin lähetystöissä ja toimistoissa Kairossa ja Aleksandriassa. Provokaation tarkoituksena oli lisätä jännitystä Egyptin ja USA:n välillä ja toisaalta tehdä loppu USA:n "flirtistä" Egyptin kanssa ja estää sopimus Englannin sotilastukikohtien purkamisesta Suezin kanava-alueella.

Kesällä 1954 asennettiin kirjapommit USA:n tiedotustoimistojen kirjahyllyihin Kairossa ja Aleksandriassa. Räjähdykset sattuivat yöllä ja sytyttivät tulipalot. Syyllisten löytämiseksi aloitettiin etsinnät ja joulukuussa 1954 pidätettiin

kaksi Israelin agenttia, jotka yrittivät asettaa pommin elokuvateatteriin Kairossa. Heidän tunnustustensa perusteella vakoiluverkoston muut jäsenet paljastettiin. Oikeudenkäynnissä esitettiin kumoamattomat todisteet, jotka osoittivat, että provokaatio oli suunniteltu Tel-Avivissa.

Israel kiireelisti julisti oikeudenkäynnin järjestetyksi. Kuitenkin operaatio johti puolustusministeri Lavonin eroon, josta tehtiin syntipukki ja jota syytettiin omin päin tehdystä päätöksestä amerikkalais- ja englantilaisvastaisen toiminnan järjestämiseksi. Lavon kielsi häntä vastaan esitetyt syytökset, mutta oli kyvytön osoittamaan allekirjoituksensa eräässä todisteessa väärennökseksi ja erosi paikaltaan, jolle tuli seuraajaksi Ben Gurion.

Ben Gurionin palattua avainpaikalle hallitukseen oli vain ajan kysymys kunnes hänestä tuli pääministeri, ensin käytännössä ja sitten myös virallisesti. Päästyään takaisin pääministeriksi Ben Gurion aloitti Dayanin avustamana hyökkäyssuunnitelmien laatimisen Egyptin yksiköitä vastaan Gazassa, joka vuoden 1949 aseleposopimuksen mukaisesti oli Egyptin hallinnassa. Viikko Ben Gurionin valtaanpääsyn jälkeen tehtiin massiivinen hyökkäys Gazaan, joka johti sodanjulistukseen Egyptin taholta.

Estääkseen Israelia hyökkäämästä Egyptiä vastaan Nasser päätti rangaistukseksi sulkea Tiranin salmen estääkseen laivoja kuljettamasta strategisia tarvikkeita Israeliin Aqaban lahdelta. Samaan aikaan perustettiin aseistetut palestiinalaisyksiköt (fedayeenit).

Kesällä 1956 Nasser kansallisti Suezin kanavayhtiön, joka oli englantilais-ranskalaisen monopolipääoman hallussa. Tämä historiallinen askel osoitti, että vallankumous Egyptissä oli edennyt perusteiltaan uuteen vaiheeseen, joka asetti haasteen imperialismin sekä taloudelliselle että sotilaalliselle läsnäololle.

Kuten saatettiin ennakoida oli lännen reaktio kansallistamiseen äärimmäisen vihamielinen. Ensinnäkin brittiläiset ja ranskalaiset osakkeenomistajat kärsivät suunnattomia tappioita. Toiseksi Egyptin itsenäinen asema voimistui huomattavasti ja se kasvavassa määrin näytteli arabimaailman johtajan osaa. Kolmanneksi Englanti ja Ranska pelkäsivät muodostunutta ennakkotapausta: Egyptin esimerkki voisi vetää muut riippuvuussuhteessa olevat maat kamppailuun taloudellisen ja poliittisen itsenäisyyden puolesta. Imperialismin lähi-idän politiikan päätavoitteeksi tuli Nasserin hallituksen kukistaminen, missä Israelin tavoitteet täysin yhtyivät Englannin ja Ranskan hallitsevien piirien tavoitteisiin. Myös Israel oli huolissaan siitä, että imperialismin vastainen taistelu vahvisti Egyptiä, lisäsi sen vetovoimaisuutta muissa arabien kansallisissa vapautusliikkeissä ja tuki arabiyhtenäisyyden aatetta imperialismin vastaiselta perustalta.

Israelilla oli kuitenkin omat erityiset päämääränsä yhteenotossa Egyptin kanssa: Tiranin salmen uudelleen avaaminen, joka nyt oli suljettu Israelin aluksilta Gazan hyökkäyksen jälkeen, ja eräiden Siinailla sijaitsevien strategisten pisteitten valloittaminen. Israelin sotilasjohto yritti myös käyttää tilannetta Gazaan muodostettujen Palestiinan sissitukikohtien tuhoamiseen.

Päätavoite oli kuitenkin Nasserin hallituksen kaataminen. Se ei ainoastaan ollut yhteinen päämäärä kaikille tuleville Suezin agression osanottajille Egyptiä vastaan vaan myös jos saavutettaisiin, palvelisi muiden Israelin edessä olevien erityisongelmien ratkaisemista.

Voidaan päätellä, että myös "kuuden päivän sodassa" vuonna 1967 Israelin hallitsevat piirit pyrkivät saamaan aikaan hallitusvaihdoksen Kairossa ja Damaskuksessa. Itse "kuuden päivän sodan" syttyminen liittyi Israelin suunnitelmiin hyökätä Damaskukseen. Sodan aattona Israelin johtajat eivät peitelleet tosiasiallista pyrkimystään kumota Syyria hallitus.

Israel pyrki selvästi käyttämään laajassa mitassa hyväkseen sotakoneistoaan sekaantuakseen arabimaiden sisäisiin asioihin ja pakottaakseen arabit sisäpolitiikassa tilanteeseen, joka palvelisi Israelin päämääriä.

Israelin harjoittama agressiivinen laajentumispolitiikka on aina ollut yksi perustava ja kiistämätön syy lähi-idän ongelmalle. Tämän linjan jatkaminen estää käytännöllisesti katsoen konfliktin poliittisen ratkaisemisen oikeudenmukaisella pohjalla ja kaikkien niiden valtioiden edun mukaisesti, jotka haluavat lähi-itään kestävän rauhan.

Israelin propagandakoneisto käyttää taitavasti hyväkseen eräiden arabijohtajien, näihin lukien myös aikaisempien Palestiinan vastarinnan johtajien, äärimmäisasenteita - oikeuttaakseen Israelin aluelaajentamispolitiikan.

Israelin lehdistö ja länsimainen lehdistö esittävät arabijohtajien äärimmäisyysasenteet pääsyyksi, jollei ainoaksi syyksi lähi-idän konfliktiin. Vähättelemättä niiden merkitystä lähi-idän tilanteen vaikeuttajana, on sanottava, että tällaiset asenteet ovat VASTAUS ensin sionisti-johtajien ja sittemmin Israelin johdon arabivastaisiin toimiin. Palestiinan vastarintaliikkeen äärimmäisyystendenssit ovat peräisin Israelin "haukkojen" sotaisuudesta ja heidän jatkuvista uhkauksistaan arabivaltioita ja Palestiinan Vastarintaliikettä vastaan. Miten esimerkiksi odotetaan palestiinalaisten reagoivan Golda Meirin väitteeseen, ettei ole olemassa Palestiinan kansaa? Massiivinen sorto miehitettyjen alueitten arabisiviiliväestöä kohtaan, joka on jatkunut vuosikausia, saa palestiinalaiset turvautumaan äärimmäisiin tekoihin.

Israelilainen ja israelmielinen propaganda kapitalistisissa maissa yrittää luoda kuvan siitä, että kaikki arabivaltiot ja PLO ovat omaksuneet iskulauseen Israelin valtion hävittämisestä ja sen kansan karkottamisesta. Yrityksessään antaa uskottavuutta tälle versiolle Israelin ja lännen propaganda

on valmis käyttämään suoranaisia väärennöksiä. Pari esimerkkiä osoittavat tämän:

28. toukokuuta 1967, useita päiviä ennen "kuuden päivän sodan" alkua, presidentti Nasser piti lehdistötilaisuuden. Vastatessaan erääseen kysymykseen hän sanoi: "Mikäli Israel hyökkää YAT:aan ja muihin arabimaihin se tulee vaarantamaan olemassaolonsa." Tämä lausunto, joka on selvästi tähdätty ehkäisemään Israelin johdon agressiiviset askeleet, vääristeltiin lännen uutisvälineiden toimesta ja tulkittiin Nasserin uhkaksi tuhota Israel.

Vuotta myöhemmin helmikuussa 1970, Nasser sanoi haastattelussa Le Monde -lehden toimittajalle: "Huolimatta ajoittaisesta suuresta jännityksestä ... joka johti v. 1967 konfliktiin, en ole koskaan sanonut, että heittäisimme juutalaiset mereen, vaikkakin itsepäinen ja epäystävällinen propaganda paneekin tämän lausunnon minun suuhuni. Minä en halunnut sytyttää sotaa vuonna 1967. Israelin johtajat tietävät tämän aivan tarkoin".

Marraskuussa 1970 PLO:n puheenjohtaja Jasser Arafat puhui YK:n Yleiskokoukselle. Hänen puheensa otettiin hyvin vastaan kokouksessa ja sitä selostettiin myönteisesti, joissakin lännen lehdissä, jotka korostivat palestiinalaisjohtajan rakentavaa asennetta. Muiden joukkotiedotusvälineiden reaktiosta Arafat lausui: "Sionistinen propaganda raivostuneena saavuttamastamme loistavasta menestyksestä on tieten tahtoen vääristellyt huomautuksiani esittäen ne erittäin tendenssimäiseen tapaan. Tosiasiassa olen puhunut veljeyden ja rauhanomaisen rinnakkainolon puolesta, perustana tasavertaisuus arabien ja juutalaisten, poikkeuksetta kaikkien juutalaisten, kesken Palestiinan maalla. Mikäli minä tiedän ei kukaan ole vastannut minulle esittämällä vaihtoehtoisen ehdotuksen. Mikä pahempaa, sionistinen propaganda tarttui yhteen huomautukseeni, jonka he ovat poimineet asiayhteydestään toistaakseen väärää väitettään siitä, että me pyrimme heittämään juutalaiset mereen."

Mutta mitenkä todellisena Israelin johtajat pitävät väitettä "mereen heittämisestä" nykyisissä olosuhteissa? Kritisoidessaan "tätä polttouhri-päähänpinttymää", josta on selvästi tullut "yksi pääasiallinen psykologinen este järkevälle ja tehokkaalle päätöksenteolle" Michael Brecher kirjoittaa, että Israelin johto kärsii teurastamosyndroomasta (oireyhtymästä) vaikkakin ilman hyvää syytä.[8)]

On vaikea yhtyä tähän näkemykseen. On kaikki syy uskoa, että useimmat Israelin johtajista ovat kaukana naiivista tai puhtaasti emotionaalisesta tavasta lähestyä "Israelin tuhoamisen" kysymystä samalla kun "polttouhri-päähänpinttymä" on väline määrätynlaisen politiikan ajamiseen. "On mahdotonta tietää kuinka usea heistä (israelilaisista) todella uskoo , että heidän kansallinen olemassaolonsa olisi jälleen vaakalaudalla, tai ainakin heidän määränsä tuhoisasti vähenisi. Varmasti heidän oma hallituksensa, tavoitteenaan selustatuki niin sisä- kuin ulkopolitiikalleen, pitää huolen vaarojen korostamisesta".[9)] Tällä tavoin R. Segal "hienotunteisesti" mutta selkeästi määrittelee tilanteen.

Israelin johtajat tekevät suuren näytelmän arabijohtajien äärimmäisyyslausunnoista ja nämä täytyy surelta osin kaivaa esiin arkistoista, myös tehdäkseen oikeutetuksi militarisoinnin ja Israelin kansanjoukkojen jatkuvasti huononevat taloudelliset olosuhteet.

Israel on puhunut rauhasta mutta valmistautunut sotaan. R. Segal kirjassaan lainaa Israelin talousministeriön korkea-arvoisen virkamiehen sanoja: "Armeija sanoo meille mitä se tarvitsee ja meidän on löydettävä rahat, siinä kaikki. Miten voisimme väitellä vastaan? Meidän on oltava varmat, että säilymme valtiona".[10)]

Voimistuvalla militarisoitumisella on rampauttava vaikutus talouteen, kuten erityisesti nähtiin v. 1973 lokakuun sodan jälkeen. Sota maksoi Israelille 7.000 miljoonaa dollaria, joka vastaa sen vuosittaista BKT. Maksutaseen vajaus kasvoi

jyrkästi valtaisaan 4.000 miljoonan dollarin summaan v.1975. Sotilasmenot v.1975 kohosivat 4.500 miljoonaan dollariin.

Paisuvat sotilasmenot ovat johtaneet Israelin punnan devalvointiin. "Vuoden 1973 sodan jälkeen Israelin punta on pudonnut 4,2 US-dollarista 7,1 US-dollariin, kukoistavassa mustassa pörssissä dollari vastaa 10,5 puntaa", kirjoitti US News & World Report helmikuun 1976 numerossaan. Hallitus on lisännyt veroja ja vähentänyt julkista kulutusta, mikä on edelleen nostanut ennestäänkin korkeita raaka-aineitten ja maataloustuotteitten hintoja ja lisännyt työttömyyttä. Puhuessaan USA:n kongressille 28. tammikuuta 1976, Israelin pääministeri Rabin sanoi: "Viime vuonna laskimme yksityistä kulutusta 5 % ja tulemme laskemaan sitä toiset 5 % tänä vuonna. Hallitus tulee kokoamaan veroina 70 % kaikesta kansantulosta." 11)

Israelin verot arvioidaan maailman korkeimmiksi. Laukkaava inflaatio saavutti 30 % vuonna 1976.

Puhuttaessa Israelin johtajien kyvystä käyttää hyväkseen myyttiä arabiuhasta Israelin tuhoamiseksi on mainittava Israelin pyrkimys tulla ydinasevallaksi.

Israelin halu saada atomiase haltuunsa käy ilmi siitä tosiasiasta, että se on kieltäytynyt allekirjoittamasta "sopimusta ydinaseiden leviämisen ehkäisemisestä (ydinsulkusopimus)", jonka ovat allekirjoittaneet Israelin kanssa vastakkain olevat valtiot: Egypti, Syyria, Jordania, Irak, Libanon ja Libya. Egypti on ilmoittanut, ettei se ratifioi sopimusta ennen kuin Israel on sen allekirjoittanut. Ts. Egypti on sitoutunut olemaan kehittämättä ydinasetta sillä ehdolla, että Israel vastavuoroisesti sitoutuu tähän samaan. Kuitenkin Israelin johto on kieltäytynyt allekirjoittamasta sopimusta.

Lähi-idässä itää yhä uusi räjähdys. Neuvostoliitto on osoittanut ainoan mahdollisen tien pois nykyisestä vaarallisesta tilanteesta. Se kattaa kaikkien lähi-idän konfliktien perus-

tana olevien syiden poistamiseen: Israelin vetäytymisen kaikilta v. 1967 miehitetyiltä arabialueilta; takuut Palestiinan arabikansalle luoda oma kansallinen valtionsa; taatut olosuhteet kaikkien alueen valtioiden, Israel mukaan luettuna, todelliselle turvallisuudelle. Tämä "kolmikanta"kaavio, ja yksin se, voi antaa avaimet oikeudenmukaiseen, kestävään ja pysyvään rauhaan lähi-idässä.

Helsinki tammikuu 1977